

Надалі, нами здійснений порівняльний аналіз результатів виконання тесту “удар на точність” домінуючою і недомінуючою ногами між початковим та кінцевим етапами дослідження.

Таблиця 2

Динаміка показників тесту “удар на точність” юних футболістів 11-13 років

№	П.І	Тест “удар на точність”															
		вересень 2013				Червень 2014				вересень 2014				червень 2015			
		д.н	н.н	Σ	бал	д.н	н.н	Σ	бал	д.н	н.н	Σ	бал	д.н	н.н	Σ	бал
1	Б.В.	11	2	13	5	12	8	20	8	14	12	26	10	15	10	25	10
2	Г.Б.	13	3	16	6	13	13	26	10	15	10	25	10	11	10	21	9
3	Д.І.	11	0	11	4	11	14	25	10	14	11	25	10	13	9	22	9
4	М.О.	6	5	11	4	12	8	20	8	12	8	20	8	14	6	20	8
5	М.Д.	8	0	8	2	13	7	20	8	10	9	19	8	8	12	20	8
6	М.А.	9	0	9	3	10	4	14	5	9	8	17	7	8	10	18	7
7	Н.О.	5	4	9	3	10	9	19	3	13	12	25	10	12	2	14	5
8	П.В.	8	0	8	2	12	9	21	9	11	9	20	8	10	9	19	8
9	П.І.	10	9	19	8	13	8	21	9	13	10	23	10	12	10	22	9
10	С.А.	14	8	22	9	14	13	27	10	13	9	22	9	10	12	22	9

Примітка: д.н. – домінуюча нога; н.н. – недомінуюча нога.

3 наведених у таблиці 2 результатів видно, що точність виконання ударів статистично суттєво вища у кінці дослідження, у порівнянні з початковими даними. Так, покращення точності удару домінуючою ногою становить 15,9%, недомінуючою – 65,6%.

ВИСНОВКИ

1. Одним із шляхів вирішення проблеми підвищення ефективності навчання юних футболістів техніці гри є своєчасне використання відповідних вправ, яке визначається їх застосуванням у сприятливі вікові періоди для впливу на ті складові, які зумовлюють уміння точно і швидко діяти з м'ячем. Ці періоди носять назву сенситивних – коли діти найкращим чином сприймають те, що їм пропонують. Виявлено, що період 11-13 років – найкращий для навчання техніці гри у футбол. 2. Проблема формування точності ударів у футболі пов'язана з виникненням помилок при кожному повторному виконанні рухової дії. Якщо удар кожен раз починається по-різному, то для виправлення його і досягнення кінцевого результату необхідно мати велику кількість готових програм. Таким чином, “натаскування” формує в пам'яті юного футболіста значну кількість рухових програм (умінь). 3. Визначена позитивна динаміка зрушень показників тесту “удар на точність” юних футболістів 11-13 років. Урахування наявних показників, в подальшому, дозволить спрямувати тренувальний процес на індивідуалізацію дозування тренувальних навантажень, корекцію і контроль, виховання самостійності і почуття відповідальності, розвиток волевих якостей при навчанні і вдосконаленні вищезазначеного прийому.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ вбачаємо у розробці шкал для оцінки показників технічної підготовленості юних футболістів ДЮФШ “Академія ФК Зірка”, ведення спостереження за динамікою її змін із контингентом від 11 до 17 років.

ЛІТЕРАТУРА

1. Голомазов С., Чирва Б. Футбол. Треніровка точности юных спортсменов. – М.: Российская Академия Физической Культуры. Высшая Школа Тренеров, 1994. – 81 с.
2. Искусство подготовки высококлассных футболистов [Текст]: Науч.-методич. пособие / Под ред. проф. Н.М. Люшкинова. – 2-е изд., испр., доп. – М.: Советский спорт, ТВТ Дивизион, 2006. – 432 с.
3. Кузнецов А.А. Организационно-методическая структура учебно-тренировочного процесса в футбольной школе. III этап (13 – 15 лет) – М.: Олимпия, Человек, 2010. – 312 с.
4. Николаенко В.В. Многолетняя подготовка юных футболистов. Путь к успеху: учеб.-метод. пособие / В.В. Николаенко, В.Н. Шамардин. – К.: Саммит-книга, 2015. – 360 с.: ил.
5. Smirnov G.A. O nekotorykh putyakh sovershenstvovaniya tochnosti udarov // Teoriya i praktika fizicheskoy kul'tury. – 1981. – №12. – S. 24 – 27.
6. Chirva B.G. Futbol. Kontseptsiya tekhnicheskoy i takticheskoy podgotovki futbolistov / B.G. Chirva. – m.: TVT Divizion, 2008. – 336 s.

УДК: 796.015.62

Сорока В.А., Сорока О.І.
Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту

ІНОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНОЮ ПІДГОТОВКОЮ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З КУРСУ «ТМ ГІМНАСТИКА»

В роботі відображені проблеми організації та управління професійної підготовки фахівців в галузі фізичної культури та спорту. Показані шляхи покращення організації занять з використанням методу «активного навчання», приведені результати змінення якості самостійної роботи студентів. Інноваційний підхід в організації викладання

курсу «ТМ гімнастика» дав змогу підвищити показники діяльності студентів по всім критеріям оцінки якості навчання.

Ключові слова: підготовка фахівців, фізична підготовка, функціональна система, модулі навчальної програми, теорія і методика гімнастики (ТМ гімнастика).

Сорока В.А., Сорока Е.И. Инновационные подходы в организации и управлении профессиональной подготовкой студентов на занятиях курса «ТМ гимнастика» В работе отражены проблемы организации и управления профессиональной подготовки специалистов в области физической культуры и спорта. Показаны пути улучшения организации занятий с использованием метода «активного обучения», приведены результаты изменения качества самостоятельной работы студентов. Инновационный подход в организации преподавания курса «ТМ гимнастика» позволил повысить показатели деятельности студентов по всем критериям оценки качества обучения.

Ключевые слова: подготовка специалистов, физическая подготовка, функциональная система, модули учебной программы, теория и методика гимнастики (ТМ гимнастика).

Soroka V.A., Soroka E.I. Innovative approaches to the organization and management of vocational training of students in the classroom course "TM gymnastics". The paper reflects the problems of organization and management of professional training in the field of physical culture and sports. Ways of improving the organization of employment by the method of "active learning" presents the results of changes in the quality of students' independent work. The efficiency of the method of "active learning" at the sequence of formation of pedagogical skills that are used during the organization and holding of parts and the lesson as a whole development of the individual modules of the curriculum: possession of the skills training of gymnastic exercises; ability to use the techniques of care and insurance in the exercises on gymnastic apparatus; ability to organize and conduct classes by circuit training, outdoor games and relay races. Determine the purpose of work - to develop a new approach of teaching practices using the method of "active learning". A technique and organization of research included the development of monitoring of educational activity of students and its components: cognitive interest and activity in independent work. Studies found the effectiveness of the method of organization of classes using the method of "active learning". Reducing the distance from the provision of information to students and independent assignments. An innovative approach in the organization of teaching the course "TM gymnastics" has enhanced the performance of students in all the criteria assessing the quality of education. An important stage of research, which is planned to continue until the end of the school year will be to identify the residual knowledge of students. At the same time, the amount of educational material will increase due to such practical skills: methods of teaching gymnastics training organization with offices, organizing and conducting parts and the whole lesson.

Key words: training, physical fitness, functional system, the modules of the curriculum, theory and methods of gymnastics (TM gymnastics).

Постановка проблеми. Серед проблем, які мають теоретичний потенціал наукового людинознавства, проблема вивчення факторів, що сприяють підвищенню професійної майстерності і її впровадженню в практичну діяльність, займає одне із важливих місць [2]. У підготовці фахівців з фізичної культури і спорту проблема розвитку їх професійного мислення є досить актуальною. Становлення особистості відбувається в постійному протиріччі між можливостями (уміннями, навичками, інтелектом) і тенденціями (цілями, прагненнями, планами) [3]. Пізнавальний інтерес тісно пов'язаний з пізнавальною активністю і має конкретний прояв, зокрема, інтелектуального, волевого і емоційного характеру [1, 5]. Аналіз останніх досліджень і публікацій за вимогами сьогодення навчальний процес слід побудувати як єдину функціональну систему, спрямовану на формування професійних якостей майбутнього фахівця [4]. Таким вимогам відповідає модульне навчання, яке передбачає логічне структурування змісту навчального матеріалу [5]. Ефективність практичних занять залежить від послідовності формування педагогічних вмінь та навичок від прийомів, які використовуються під час організації та проведення частин та уроку в цілому, засвоєння окремих модулів навчальної програми [4]:

- чітко володіти подачею стройових команд (на місці та в русі);
- володіння навичками навчання ЗРВ роздільно, потоково, за показом, за розповіддю, прохідним методом та комбіновано;

- володіння «командним» голосом, вміння вимагати виконання;
- вміння використовувати прийоми допомоги та страховки при виконанні вправ на гімнастичних снарядах;
- вміння організовувати та проводити комплекси ЗФП методом колового тренування, рухливих ігор та естафет.

Таким чином, на сучасному етапі актуальним є перехід до більш прогресивної форми навчання студентів на заняттях з гімнастики.

Мета роботи – розробити новий підхід проведення учбової практики на практичних заняттях з використанням методу «активного навчання».

Завдання дослідження:

1. провести порівняльний аналіз викладання курсу «ТМ гімнастика» за традиційною методикою та з використанням методу «активного навчання»;

2. визначити рівень пізнавального інтересу і продуктивність самостійної роботи студентів за різними розділами роботи при проведенні практичних занять;

3. експериментально обґрунтувати та втілити в учбовий процес студентів загального курсу методику організації та проведення занять з використанням методу «активного навчання».

Методика і організація дослідження включала розробку контролю за навчальною діяльністю студентів та її складовими: пізнавальним інтересом і активністю при самостійній роботі. Інтелектуальна і вольова активність студентів проявляється при виникненні труднощів під час виконання завдань та мають три рівні:

- високий – висока самостійна активність, прагнення до рішення задач та долаття труднощів у їх рішенні;
- середній – активність в рішенні задач пробуджується викладачем, при самостійній роботі активність епізодична;
- низький, для якого характерна пізнавальна інертність, бездіяльність при виконанні складних завдань.

Методика викладання курсу «ТМ гімнастика» полягала в тому, що значно скоротилась відстань від «інформації» до «операції». При цьому обсяг надаваної інформації на одному занятті не скоротився. Дослідження проводились у 2014-2015 навчальних роках на заняттях з «ТМ гімнастики» зі студентами першого та другого курсів. Контрольну групу склали студенти, які навчалися на 1 та 2 курсі у 2013-2014 навч. році, експериментальну – студенти 1 та 2 курсу у 2014-2015 навч. році.

Викладачами і студентами, вільними від практичних занять фіксувалась діяльність студентів протягом всього періоду досліджень.

Результати досліджень та їх обговорення.

Аналіз методики викладання курсу дає підстави визначити такі основні складові:

- інформація – відомості про завдання, його послідовність та умови виконання;
- операція – самостійне виконання завдання студентами;
- контроль – спостереження викладачем за виконанням завдання;
- корекція – уточнення виконаних завдань, доповнення інформації.

Традиційний метод викладання курсу передбачав доволі багато інформації, яку надавав викладач без підкріплення операцією, яку б виконували студенти. Ця відстань сягала від 2 до 4 занять (рис.1).

Рис. 1. Традиційний методика організації занять «ТМ гімнастика»

Організації та проведення занять за експериментальною методикою передбачає скоротити відстань від «інформації» до «операції» до мінімуму, тобто самостійно виконувати завдання на тому ж занятті, на якому вони вивчалися (рис.2).

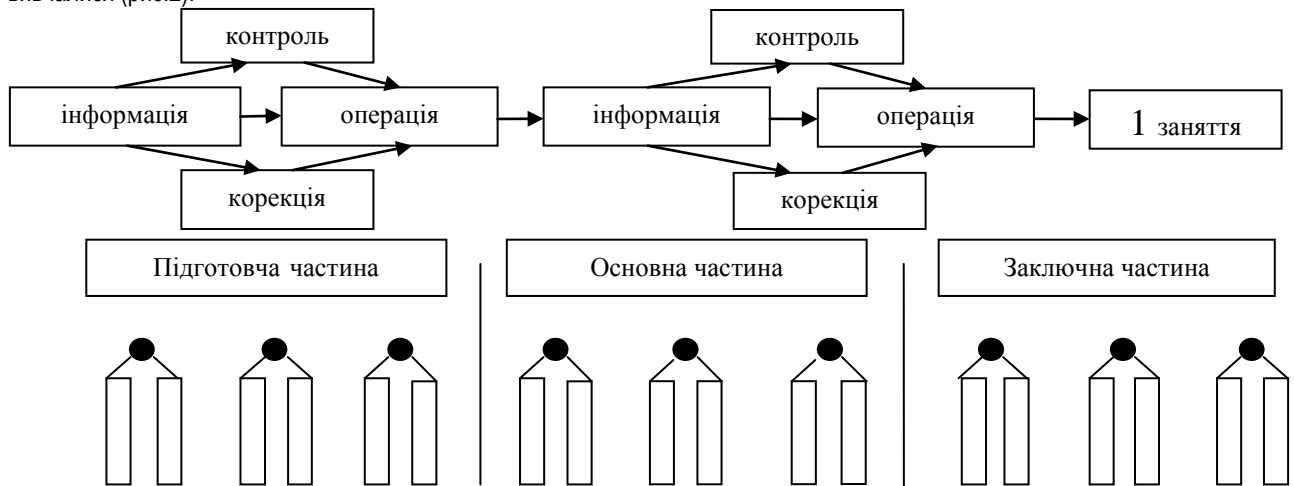

Рис. 2. Експериментальна методика організації занять «ТМ гімнастика»

На заняттях студенти були присутні у якості спостерігачів. Організація студентів на заняттях передбачала: підготовча частина – один викладач – завдання виконують всі студенти (фронтальний метод); основна частина – два (три) викладача, кожен керує одним відділенням (груповий метод); заключна частина – один викладач з всією групою.

Кожен викладач керує двома відділеннями, які, для зручності, розташовані поруч. Дослідження рівня пізнавального інтересу, який визначався продуктивністю роботи студента та якістю його самостійної роботи, суттєво відрізняються у контрольній та експериментальній групах. За розробленою методикою організації студентів на занятті

збільшується кількість відділень від 3 до 6. При цьому, вони зменшуються від 8 до 4 студентів. Це дає можливість більшій кількості студентів виконувати завдання у якості ведучого (від 4-6 у контрольній групі до 24-28 у експериментальній), тобто у якості ведучого виступає кожний студент (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльний аналіз діяльності студентів в одному занятті

№ п/п	Показники учбово-пізнавальної діяльності студентів	Групи	Урок і його частини				Р*
			Підготовча	Оновна	Заключна	Урок в цілому	
I	Методика організації						
	1. Кількість відділень	К.гр.	-	3-4	-	3-4	<0.05
		Е.гр.	-	6-8	2-4	8-12	
	2. Кількість студентів у відділенні	К.гр.	-	6-8	18-24	6-24	<0.05
		Е.гр.	-	3-4	8-9	3-9	
	3. Кількість студентів у якості ведучого.	К.гр.	2-3	4-6	1-2	1-6	<0.05
Е.гр.		4-6	12-16	2-3	2-16		
II	Показники практичної діяльності						
	4. Щільність заняття: Тзаг. / Тмот.**	К.гр.	99/94	96/64	99/52	97/62	<0.05
		Е.гр.	99/95	98/90	99/80	99/89	
	5. Кількість виконаних вправ: О.з. + Д.з.***	К.гр.	88,9	169,2	42,6	300,7	<0.05
		Е.гр.	89,0	420,5	68,4	577,9	
	6. Кількість студентів, які прагнуть виконати роботу (%)	К.гр.	86,4	62,4	78,2	30,6	<0.05
		Е.гр.	92,4	86,5	90,8	84,8	
	7. Кількість студентів, які виконують роботу примусово (%)	К.гр.	20,8	46,4	32,0	30,5	<0.05
Е.гр.		8,4	15,2	6,8	10,6		
III	Показники учбової практики студентів						
	8. Загальна кількість виконаних завдань	К.гр.	-	-	-	10-16	<0.05
		Е.гр.	-	-	-	22-30	
	9. Кількість завдань, виконаних одним студентом	К.гр.	1-2	4-6	1-2	6-10	<0.05
		Е.гр.	2-4	8-12	4	14-20	
	10. Загальний час, витрачений на виконання завдань одним студентом (хв.)	К.гр.	-	-	-	5-7	<0.05
Е.гр.		-	-	-	12-18		

Примітка. *Р – визначається за показниками уроку в цілому. Тзаг. – загальна щільність, Тмот. – моторна щільність заняття. ***О.з. – основне завдання, Д.з. – допоміжне завдання.

Показники пізнавальної діяльності в обох групах також суттєво відрізняються. Так, кількість студентів, які постійно відвідують заняття, збільшилась на 7,8%. Студентів, які не виконували роботу, тобто, незважаючи на допомогу викладача, були пасивні під час виконання завдань, стало значно менше (на 8,8%). В той же час, кількість студентів, які прагнуть виконати роботу у повному обсязі, збільшилась на 16%. Обмін враженнями про якість виконаної роботи та обговорення її результатів збільшився на 34%. Це вказує на те, що студенти експериментальної групи більш зацікавлені оцінкою своїх дій на занятті (фіксувалась кількість студентів, які брали участь у обговоренні). Також на 24% збільшилась кількість запитань на заняттях (питання фіксувались протягом всього заняття). Слід звернути увагу на показник «кількість студентів, які виконують роботу примусово», який зменшився на 20%. Показники самостійної роботи також суттєво відрізняються в обох групах: загальна кількість виконаних завдань збільшилась на 12-14%, кількість завдань, виконаних одним студентом – на 4,8%, загальний час, витрачений на виконання завдань одним студентом, збільшився на 7-11 хв.

ВИСНОВКИ

Проведеними дослідженнями встановлена ефективність методу організації занять з використанням методу «активного навчання». Скорочення відстані від надання інформації студентам до їх самостійного виконання завдань має певні переваги:

1. Підвищується пізнавальний інтерес студентів, який, насамперед впливає на відвідування і активність студентів на заняттях ($p < 0.05$).

2. Підвищується вдвічі кількість і якість самостійної роботи виконаної студентами ($p < 0.05$).

3. Значно збільшується кількість часу, що використовує студент на самостійне виконання завдань ($p < 0.05$).

Відокремлювати учбову практику на декілька занять, без участі студентів у якості ведучого, не доречно. Слід збуджувати активність студентів самостійним проведенням завдань постійно, на кожному занятті.

ПОДАЛЬШІ ДОСЛІДЖЕННЯ будуть спрямовані на втілення експериментальної методики проведення занять на початку навчального курсу «ТМ Гімнастики». Важливим етапом досліджень, які плануються продовжити до кінця навчального року, буде виявлення остаточних знань студентів. При цьому, обсяг учбового матеріалу збільшиться за рахунок таких практичних навичок, як: методика навчання гімнастичним вправам, організація занять з відділеннями, організація та проведення частин та уроку в цілому.

ЛІТЕРАТУРА.

1. Антропова М.В. Работоспособность учащихся и ее динамика в процессе учебной и трудовой деятельности / Антропова М.В. - М.: Просвещение, 2004. - 251с.

2. Базильчук В.Б. Організаційні засади активізації спортивно-оздоровчої діяльності студентів в умовах вищого

навчального закладу /автореф. дис. канд. наук з фіз. виховання: 24.00.02: Львів, 2004. - 22 с.

3. Герман Н. Адаптація форм самостійної роботи студентів до сучасних технологій навчання / Герман Н., Туманов Н.Д. // Вища школа. – 2002. - №4-5. – С.53-61.

4. Acro Newsletters [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://figlive.sportcentric.com/vsite/vnavsite/page/directory/0,10853,5187-191710-208933-nav-list,00.html>.- дата доступу 29.09.2014.

5. ISU Rules [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.isu.org/vsite/vnavsite/page/directory/0,10853,4844-153889-171105-nav-list,00.html>.- дата доступу 27.09.2014.

УДК 378.146

Статьев С.І.

Класичний приватний університет м. Запоріжжя

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА КОНСТАТУВАЛЬНО-ПОШУКОВОМУ ЕТАПІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Проведено анкетування викладачів вищих навчальних закладів України напряму підготовки «Здоров'я людини» та «Фізична реабілітація». Визначено, що більшість з них не задоволена рівнем підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації, не задоволені наявною науково-методичною літературою, що забезпечують підготовку фахівців до професійної діяльності. Встановлено, що підготовка майбутніх фахівців з фізичної реабілітації потребує впровадження різних форм навчання з метою підвищення якості цієї підготовки.

Ключові слова: майбутні фахівці, фізична реабілітація, підготовка

Статьев С.И. Отдельные аспекты подготовки будущих специалистов по физической реабилитации к профессиональной деятельности на констатирующе-поисковом этапе исследования. Проведено анкетирование преподавателей высших учебных заведений Украины направления подготовки «Здоровье человека» и «Физическая реабилитация». Определено, что большинство из них не довольна уровнем подготовки будущих специалистов по физической реабилитации, не удовлетворены имеющейся научно-методической литературой, что обеспечивает подготовку специалистов к профессиональной деятельности. Установлено, что подготовка будущих специалистов по физической реабилитации требует внедрения различных форм обучения с целью повышения качества этой подготовки.

Ключевые слова: будущие специалисты, физическая реабилитация, подготовка

Statiev S.I. Some aspects of training of future specialists in physical rehabilitation for professional work on konstatulate - search phase of the study. A survey of teachers of higher educational institutions of Ukraine training areas "Human Health" and "Physical rehabilitation". It was determined that most of them are not happy with the level of training of future specialists in physical rehabilitation, are not satisfied with the existing scientific and methodical literature, that provides training for professional work. It was found that the preparation of the future experts in physical rehabilitation requires the introduction of various forms of training to improve the quality of this training. Requires introduction in the educational process of innovative educational technologies aimed at comprehensive cultivation of future specialists in physical rehabilitation that will affect increasing their level of readiness for professional activities in the specialized schools. It is also necessary introduction of modern information-analytical and computer technology that will measure highly effective training of future specialists in physical rehabilitation for professional activities in the specialized schools. So one of the fundamental problems of modern pedagogical science in general and Pedagogics in particular is the study of psycho-pedagogical competence of the teacher as a special personal and professional phenomenon, providing and efficiency of its professional and educational activities, and its comprehensive harmonious development. Thus, the flow of thought will be of general (professional competence of the teacher) to the specific (professional competence teacher university) and partial (psycho-pedagogical competence of the teacher of higher educational institution).

Key words: future specialists, physical rehabilitation, training

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена тенденціями бурхливої світової глобалізації, інтенсивним зростанням обсягу інформації, сучасного політичного стану. У цьому контексті перед вітчизняною педагогікою постає відповідальне завдання – підготовка майбутніх фахівців з фізичної реабілітації готових і здатних проводити якісну реабілітацію хворих, травмованих. Все це відображено у відображено у законодавчій базі: Закони України «Про освіту» (1991), «Про вищу освіту» (2002), «Про концепцію розвитку охорони здоров'я населення України» (2005), «Про реабілітацію інвалідів в Україні» (2006), «Про фізичну культуру і спорт» (2011). Крім того, державна стратегія здоров'язбереження викладена в нормативно-правових документах, що регулюють розвиток сфери фізичного виховання, спорту й охорони здоров'я в Україні, зокрема у цільовій комплексній програмі «Фізичне виховання - здоров'я нації», Державній національній програмі «Освіта» (1993), Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» на 2012-2020 роки, Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Успішність реалізації основних завдань педагогіки значною мірою базується на рівні розвитку особистісних, професійних здібностей педагога, його професійної компетентності, оскільки, як зазначають І. Башкін [1, с. 26], Н. Белікова [2, с. 98], А. Дзундза [3, с. 9] та інші, для того, щоб сприяти розвитку особистості, необхідно бути компетентним. Жодні сучасні інноваційні технології та технічні засоби навчання не